

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 66.913/4
du 22 janvier 2020

advies 66.913/4
van 22 januari 2020

sur

over

un projet d'arrêté royal
'concernant l'entrée en vigueur
partielle du Code belge de la
Navigation'

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de
gedeeltelijke inwerkingtreding
van het Belgisch
Scheepvaartwetboek'

Le 16 janvier 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, chargé de la Simplification administrative, de la Lutte contre la fraude sociale, de la Protection de la vie privée et de la Mer du Nord à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'concernant l'entrée en vigueur partielle du Code belge de la Navigation'.

Le projet a été examiné par la quatrième chambre le 22 janvier 2020. La chambre était composée de Martine BAGUET, président de chambre, Luc CAMBIER et Bernard BLERO, conseillers d'État, Christian BEHRENDT et Marianne DONY, assesseurs, et Charles-Henri VAN HOVE, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Yves CHAUFFOUREAUX, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 22 janvier 2020.

*

Op 16 januari 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de gedeeltelijke inwerkingtreding van het Belgisch Scheepvaartwetboek'.

Het ontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 22 januari 2020. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER en Bernard BLERO, staatsraden, Christian BEHRENDT en Marianne DONY, assessoren, en Charles-Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Yves CHAUFFOUREAUX, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 januari 2020.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt de vervroegde inwerkingtreding van enkele artikelen van het Belgische Scheepvaartwetboek, naar aanleiding van het nakende vertrek van het VK uit de EU. De vigerende regelgeving biedt niet voldoende rechtsgrond aan de scheepvaartpolitiediensten en defensie om op te treden in heel het Belgisch zeegebied. In het Belgisch Scheepvaartwetboek is deze uitbreiding voorzien, maar het Belgisch Scheepvaartwetboek treedt pas in werking op 1 september 2020. Om op te kunnen treden bij incidenten of andere voorvallen op zee worden de artikelen met de uitbreiding van de bevoegdheden, evenals de artikelen aangaande de sancties en ordehandhaving vervroegd in werking gesteld. Eveneens worden de artikelen aangepast aangaande de legitimatiekaarten van de met scheepvaartcontrole belaste ambtenaren. Zij krijgen door de invoering van dit ontwerp een andere rechtsgrond.

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zou ik het op prijs stellen mocht het advies worden verstrekt binnen een termijn van vijf werkdagen. Het vertrek van het VK uit de EU is voorzien op 31 januari 2020. Om problemen te vermijden moet het voorliggend ontwerp ten laatste in werking kunnen treden op 1 februari. Het ontwerp van KB vroeger ter advies voorleggen was niet mogelijk gelet op de onzekerheid aangaande het vertrek van het VK uit de EU ».

La justification du caractère urgent de la demande d'avis visée à l'alinéa 6 du préambule du projet examiné est cependant rédigée dans les termes suivants :

« Vu l'urgence motivée par le fait que la date probable à laquelle le Royaume Uni quittera l'Union européenne sera probablement le 31 janvier 2020, et que, afin d'assurer la sécurité du trafic maritime, en particulier de la pêche, les autorités belges doivent pouvoir faire respecter la convention COLREG dans la zone économique exclusive belge à partir de cette date ; ».

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la motivation de l'urgence figurant dans la demande d'avis doit être reproduite dans le préambule de l'arrêté. En l'espèce, cette exigence n'est qu'imparfaitement respectée.

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle l'observation suivante.

Conformément à l'article 6, § 4, 3°, alinéa 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles', les gouvernements de régions doivent être associés à l'élaboration du projet.

Après accomplissement de cette formalité préalable, le préambule sera complété sur ce point.

*

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt:

“Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt de vervroegde inwerkingtreding van enkele artikelen van het Belgische Scheepvaartwetboek, naar aanleiding van het nakende vertrek van het VK uit de EU. De vigerende regelgeving biedt niet voldoende rechtsgrond aan de scheepvaartpolitiediensten en defensie om op te treden in heel het Belgisch zeegebied. In het Belgisch Scheepvaartwetboek is deze uitbreiding voorzien, maar het Belgisch Scheepvaartwetboek treedt pas in werking op 1 september 2020. Om op te kunnen treden bij incidenten of andere voorvallen op zee worden de artikelen met de uitbreiding van de bevoegdheden, evenals de artikelen aangaande de sancties en ordehandhaving vervroegd in werking gesteld. Eveneens worden de artikelen aangepast aangaande de legitimatiekaarten van de met scheepvaartcontrole belaste ambtenaren. Zij krijgen door de invoering van dit ontwerp een andere rechtsgrond.

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zou ik het op prijs stellen mocht het advies worden verstrekt binnen een termijn van vijf werkdagen. Het vertrek van het VK uit de EU is voorzien op 31 januari 2020. Om problemen te vermijden moet het voorliggend ontwerp ten laatste in werking kunnen treden op 1 februari. Het ontwerp van KB vroeger ter advies voorleggen was niet mogelijk gelet op de onzekerheid aangaande het vertrek van het VK uit de EU.”

De verantwoording voor de spoedeisendheid van de adviesaanvraag die gegeven wordt in het zesde lid van de aanhef van voorliggend ontwerp is evenwel in de volgende bewoordingen gesteld:

“Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de vermoedelijke datum waarop het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie verlaat op 31 januari 2020 zal plaatsvinden en dat de om de veiligheid van het scheepvaartverkeer, en in het bijzonder de visserij, de Belgische overheidsdiensten in staat moeten zijn om de naleving van het COLREG-verdrag te handhaven in de Belgische Exclusief Economische zone vanaf die datum;”

Krachtens artikel 84, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet de motivering van het spoedeisend karakter, die in de adviesaanvraag opgegeven wordt, in de aanhef van het besluit overgenomen worden. *In casu* is dat vereiste evenwel niet helemaal vervuld.

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of het ontwerp onder die beperkte bevoegdheid valt, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van alle feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als zij moet beoordelen of het nodig is een verordening vast te stellen of te wijzigen.

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

Overeenkomstig artikel 6, § 4, 3°, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' moeten de gewestregeringen betrokken worden bij het uitwerken van dit ontwerp.

Nadat dat voorafgaand vormvereiste vervuld is, moet de aanhef op dat punt aangevuld worden.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Charles-Henri VAN HOVE

Martine BAGUET